

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ**

2025 оны 07 сарын 22 өдөр

Дугаар 08/01

Арвайхээр сум

Аймгийн 2025 оны төсөвт тодотгол хийх тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, Төсвийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.2.1, 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн 02/12 дугаар “Аймгийн 2025 оны төсөв батлах тухай” тогтоолын 10 дугаар заалтын 10.2-т заасан “Аймгийн төсөвт Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэгийг 14,478,936.2 мянган төгрөгөөр бууруулсугай.

2. Мөн тогтоолын 10 дугаар заалтын 10.4-т заасан “Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн санд орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох орлогын шилжүүлгийг” 5,117,617.7 мянган төгрөгөөр бууруулсугай.

3. Мөн тогтоолын 1.1.4-т заасан “ААНОАТ-40%”-ыг 550,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсүгэй.

4. Мөн тогтоолын 1.2.3-т заасан “Бусад орлого”-ыг 1,500,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсүгэй.

5. Мөн тогтоолын 10.6-д заасан “Аймгийн төсвийн он дамжих үлдэгдлээс” санхүүжих дүнг 1,200,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсүгэй. -

6. Мөн тогтоолын 1.2.6-д “Газрын дуудлага худалдааны орлого”-ыг 3,600,000.0 мянган төгрөгөөр нэмсүгэй. ✓

7. Тогтоолын 2-т заасан төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар өөрчлөн баталсугай.

(мянган төгрөг)

Д/д	Байгууллагын нэр	Дүн
1	Усан спорт сургалтын төв	90,000.0 ✓
2	Сум дундын ойн анги	50,000.0 ✓
3	Гэр бүл, хүний хөгжлийн төв	180,000.0 ✓

8. Мөн тогтоолын 3-т заасан Аймгийн 2025 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 27,721,708.5 мянган төгрөг болгон бууруулж, төсвийн өөрчлөлтийг дор дурдсанаар баталсугай.

(мянган төгрөг)

Д/д	Аймгийн байгууллагууд	Дүн
1	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	1,310,438.2 ✓
2	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	114,300.0 ✓
3	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	5,183,854.5
4	Орон нутгийн төсвийн нөөц хөрөнгө	265,590.0 ✓

622501098

5	Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, 2025 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний арга хэмжээний зардал	1,465,000.0 ✓
6	Орон нутгийн хөрөнгө оруулалт, их засварын зардал	3,635,881.4 +
7	Төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээ	81,000.0 ✓
8	Орон нутгийн өмчит байгууллагуудад олгох санхүүжилт	493,704.5
9	Улаан загалмай нийгэмлэгт орон нутгийн төсвийн дэмжлэг	27,000.0 ✓
10	Нэрэмжит болон улс, бүсийн чанартай уралдаан тэмцээний зардал	60,000.0 ✓
11	Хүүхэд, эмэгтэйчүүдийг хамгаалах байрны зардал	73,051.0 .
12	Гамшгаас хамгаалах, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээний зардал	600,000.0 ,
13	Мал эмнэлгийн зардал	816,520.0 /
14	Авто замын сан	1,132,000.0 ✓
15	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх (OL-2301MON-12)	685,821.1 +
16	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх хүүгийн зардал (OL-2301MON-12)	942,444.6 +
17	Аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлагийн төрийн захиргаа, төрийн үйлчилгээний ажилтнуудын орон нутгийн нэмэгдэл	1,380,640.6 ,
18	Төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардал	200,000.0 ✓
19	Аялал жуулчлалын эвент арга хэмжээнүүдийн зардал	143,000.0 ✓
20	Төрийн байгууллагуудын урсгал засвар болон, шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн зардал	314,000.0 ,
21	Байгаль орчны газар	1,216,931.0
22	Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх зардал	222,654.8 ✓
23	Сум дундын ойн анги	370,174.9 ✓
24	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба	564,812.9
25	Орон нутгийн өмчийн газар	435,126.3 ,
26	Гэр бүл, хүний хөгжлийн төв	298,375.1 .
27	Ахмадын хороо	161,967.8 ✓
28	Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн төв	334,805.1
29	Аймгийн халамжийн сан	280,960.8 ✓
30	“Өвөрхангайд үйлдвэрлэв” төв	35,885.1 ,
31	Усан спорт, сургалтын төв	855,917.1
32	Биеийн тамир, спортын газрын тогтмол зардал	284,629.0 ✓
33	Хөгжимт драмын театрын тогтмол зардал	285,910.7 ✓
34	Аймгийн Музейн тогтмол зардал	242,198.5 ✓
35	Аймгийн Номын сангийн тогтмол зардал	90,278.7 ✓
36	Мэргэд сургуулийн тогтмол зардал	292,053.7 ,
37	Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн өвийн тогтмол зардал	1,231,399.7 /
38	Худалдан авах ажиллагааны газар	314,784.8
39	Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төвийн тогтмол зардал	1,278,596.7 ✓

9. Тогтоолын 5-д заасан аймгийн төсвөөс сумын төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг дор дурдсанаар өөрчлөн баталсугай.

(мянган төгрөг)

Д/д	Сумын нэр	Мөнгөн дүн
1	Баян-Өндөр	954,771.3
2	Бүрд	1,070,845.1
3	Бат-Өлзий	1,085,615.8
4	Баруунбаян-Улаан	974,978.1
5	Баянгол	1,294,964.5
6	Гучин-Ус	1,274,995.8
7	Есөнзүйл	1,110,568.6
8	Өлзийт	1,074,538.2
9	Зүүнбаян-Улаан	1,202,003.3
10	Богд	1,128,371.3
11	Нарийнтээл	925,126.0
12	Сант	1,033,621.7
13	Тарагт	1,178,461.6
14	Төгрөг	1,337,379.3
15	Уянга	1,092,361.9
16	Хайрхандулаан	1,289,647.8
17	Хужирт	415,322.6
Нийт дүн		18,443,572.8

10. Аймгийн 2025 оны төсвийн жилд сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар өөрчлөн баталсугай.

(мянган төгрөг)

Д/д	Сумын нэр	Төвлөрүүлэх орлогын дүн
1	Арвайхээр сум	9,307,431.3
2	Хархорин сум	106,629.6

11.Тогтоолын 8-д заасан аймгийн 2025 онд орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийн дүнг дор дурдсанаар өөрчлөн баталсугай.

(мянган төгрөг)

д/д	Сумын нэр	Мөнгөн дүн
1	Баян-Өндөр	372,678.9
2	Бүрд	618,410.0
3	Бат-Өлзий	999,574.3
4	Баруунбаян-Улаан	238,638.9
5	Баянгол	184,953.4
6	Гучин-Ус	549,380.6
7	Есөнзүйл	147,385.5
8	Өлзийт	120,526.5
9	Зүүнбаян-Улаан	194,600.5
10	Богд	594,314.0
11	Нарийнтээл	807,871.6
12	Сант	175,448.4
13	Тарагт	265,511.5
14	Төгрөг	481,661.3
15	Уянга	595,115.5

16	Хайрхандулаан	339,133.8
17	Хужирт	235,011.4
18	Хархорин	386,390.8
19	Арвайхээр	875,930.2
ДҮН		8,182,537.1

12. Тогтоолын хоёрдугаар хавсралтаар батлагдсан “Аймгийн орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт, их засварын 2025 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-аас хасагдах хөрөнгө оруулалтын жагсаалтыг нэгдүгээр хавсралтаар баталсугай.

13. Тогтоолын хоёрдугаар хавсралтаар батлагдсан “Аймгийн орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт, их засварын 2025 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-д нэмэгдэх хөрөнгө оруулалтын жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар баталсугай.

14. Тогтоолын дөрөвдүгээр хавсралтаар батлагдсан “Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2025 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх, төсөл, арга хэмжээ”-ний жагсаалтаас хасагдах хөрөнгө оруулалтыг гуравдугаар хавсралтаар баталсугай.

15. Тогтоолын дөрөвдүгээр хавсралтаар батлагдсан “Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2025 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх, төсөл, арга хэмжээ”-ний жагсаалтад нэмэгдэх хөрөнгө оруулалтыг дөрөвдүгээр хавсралтаар баталсугай.

16. Тогтоолын зургаадугаар хавсралтаар батлагдсан “Аймгийн 2025 оны байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал”-ыг тавдугаар хавсралтад заасны дагуу өөрчлөн баталсугай.

17. Орон нутгийн төсөвт орсон өөрчлөлтийг төсвийн сар, улирлын хуваарьт өөрчлөлт оруулан хэрэгжүүлэхийг аймгийн Засаг дарга О.Пүрэвдоржид даалгасугай.

ДАРГА

Т.НАРАНГАРАВ

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 07 дугаар сарын 22 ны өдрийн
08/01 дүгээр тогтоолын нэгдүгээр хавсралт

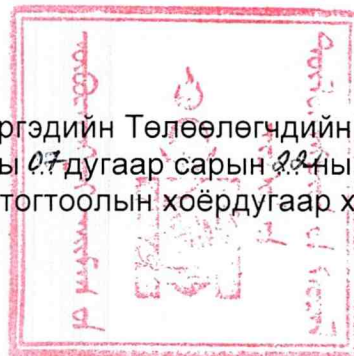
“АЙМГИЙН ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН
2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖ, ТӨСӨЛ,
АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТААС ХАСАГДАХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ”

(мянган төгрөгөөр)

№	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2025 онд хасагдах дүн
		Эхлэх	Дуусах		
Хөрөнгө оруулалт, арга хэмжээ					
4	Гучин-Ус суманд төрийн албан хаагчийн байр барих	2025	2025	200,000.00	200,000.00
9	Бүрд сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байрын гадна фасад, дотор засвар	2025	2025	196,000.00	196,000.00
19	Сургуулийн хүүхдийн автобусны зардал	2025	2025	100,000.00	100,000.00
ДҮН				496,000.00	496,000.00

----oOo----

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
 2025 оны 07 дугаар сарын 24 ны өдрийн
 08/01 дүгээр тогтоолын хоёрдугаар хавсралт

“АЙМГИЙН ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН
 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖ, ТӨСӨЛ,
 АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ”

(мянган
 төгрөгөөр)

№	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2025 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
Шилжих хөрөнгө оруулалт					
1	Төгрөг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байрны дээвэр шалны засвар	2024	2025	143,800.00	50,000.00
2	Арвайхээр сумын гэрлэн дохио, гэрэлтүүлгийн угсралт, суурилуулалтын зардал	2024	2025	50,000.00	50,000.00
3	Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн Халдвартын эмнэлгийн гадна фасадын засвар	2024	2025	172,500.00	77,644.60
	НИЙТ ДҮН			366,300.00	177,644.60

----oOo----

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 07 дугаар сарын 22-ны өдрийн
08/01 дүгээр тогтоолын гуравдугаар хавсралт

АЙМГИЙН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР
2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ЖАГСААЛТААС ХАСАГДАХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

(мянган төгрөгөөр)

№	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хамрах салбар	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2025 онд хасагдах дүн
			Эхлэх	Дуусах		
Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээ						
1	Сум орон нутагт дутагдаж буй нэн тэргүүний шаардлагатай мэргэжлийн багш, эмч нарыг бодлогоор нөхөх, дэмжих	Боловсрол, Эрүүл мэнд	2025	2025	300,000.00	287,957.6
2	Уянга, Богд, Баруунбаян-Улаан, Өлзийт суманд Төрийн албан хаагчийн 2 айлын орон сууц барих	Дэд бүтэц	2025	2025	700,000.00	700,000.00
3	Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2026 онд баригдах барилга байгууламжийн зураг төсөв боловсруулах	Дэд бүтэц	2025	2025	544,033.50	30,000.00
4	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор 5-с дээш настай тарьц суулгац худалдаж авах	Дэд бүтэц	2025	2025	200,000.00	200,000.00
5	Аймгийн Газар зохион байгуулалтын Ерөнхий төлөвлөгөө, 15 сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах	Дэд бүтэц	2025	2025	700,000.00	429,089.3
6	Агаарын бохирдлыг бууруулах хүрээнд Арвайхээр сумын гэр хорооллын айл өрхүүдэд нийлүүлэх сайжруулсан шахмал түлш үйлдвэрлэх зардал	Дэд бүтэц	2025	2025	400,000.00	400,000.00
ДҮН					4,115,586.60	2,047,046.90

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
 2025 оны 07 дугаар сарын 02 ны өдрийн
 08/ дүгээр тогтоолын дөрөвдүгээр хавсралт

АЙМГИЙН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР
 2025 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
 ЖАГСААЛТ”

(мянган төгрөгөөр)						
№	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хамрах салбар	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2025 онд санхүүжих дүн
			Эхлэх	Дуусах		
Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээ						
1	Нийтийн эзэмшлийн зам талбай, гэр хорооллын айл өрхүүдэд эко ариун цэврийн байгууламж байгуулах.		2024	2025	532,852.3	353,500.0
2	Аймгийн Газар зохион байгуулалтын Ерөнхий төлөвлөгөө, 15 сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах	Дэд бүтэц	2025	2025	700,000.00	79,089.3
Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих			2025	2025		432,589.3

----oOo----

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 07 дугаар сарын 24 ны өдрийн
08/01 дүгээр тогтоолын тавдугаар хавсралт

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЗАРДАЛ

(Мянган төгрөгөөр)

д/д	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2025 онд санхүүжих дүн (мян.төг)
		Эхлэх	Дуусах		
1	Арвайхээр сумын ундны усны эх үүсвэрийн усны хэрэглээ ашиглалтыг хянах мониторингийн цооногийг сэргээж, өрөмдөх	2025.05.01	2025.11.01	9,000.0	9,000.0
2	Эхийг нь хашиж хамгаалах шаардлагатай булаг шандны эхийг хашиж хамгаалах	2025.05.01	2025.10.01	10,000.0	10,000.0
3	Өвөрхангай аймгийн томоохон гол, нууруудын усны түвшин, талбай болон голдирлын өөрчлөлт, чанарын судалгааг хийх, гидрологийн катологи хэвлүүлэх	2025.05.01	2025.11.01	19,000.0	19,000.0
4	Газрын доорх усны мониторингийн цооног гаргуулж, мэдээлэл дамжуулах автомат багаж суурилуулах /2цооног/	2025.05.01	2025.10.01	30,000.0	30,000.0
5	Арвайхээр сумын ундны усны эх үүсвэрийн худгуудыг чанарын шинжилгээнд хамруулах	2025.01.01	2025.11.01	5,000.0	-
6	Байгаль орчны багц хууль, тогтоомж, дүрэм журам, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангах, хяналт, шалгалт, тооллого судалгааны ажил зохион байгуулах.	2025.01.01	2025.12.31	20,000.0	20,000.0
7	Усны нөөцийг хамгаалах, зохистой ашиглах, үер усны аюулаас урьдчилан сэргийлэх, байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийн арга хэмжээ, байгалийн нөөцийн ашиглалт хамгаалалтын талаарх иргэд олон нийтийн мэдлэг, хандлагыг дээшлүүлэх сургалт, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах.	2025.03.01	2025.11.30	19,000.0	8,260.6
8	Хөв цөөрөм байгуулах, голын голдирлыг шулуутгах зураг төсөв хийлгэх, хөв цөөрмийн ашиглалтыг сайжруулах.	2025.05.01	2025.10.01	40,000.0	40,000.0
9	Сум дундын ойн анги, мод үржүүлгийн газарт дэмжлэг үзүүлэх.	2025.05.01	2025.12.01	15,000.0	15,000.0
10	Томоохон сумдын төв суурин газрын ногоон байгууламжид тооллого, судалгаа хийх, хаягжуулах, төлөвлөлт хийх	2025.04.01	2025.11.15	9,000.0	-

11	"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод бут тарих, ойн зурвас байгуулах ажлын хашаа хамгаалалт, усалгааны систем авах	2025.05.01	2025.10.01	35,000.0	35,000.0
12	Байгаль орчны хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт, шалгалт явуулахад шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангах	2025.03.01	2025.12.01	12,500.0	12,500.0
13	Төсөл хөтөлбөрийн байгууллагуудтай хамтарч мод бут тарих, ойжуулалт, ойн зурвас байгуулах, иргэд олон нийтэд экологийн боловсрол олгох сургалт, сурталчилгааны ажил зохион байгуулах	2025.02.01	2025.12.01	18,000.0	18,000.0
14	Нэн ховор, ховор амьтдад биотехникийн арга хэмжээ авах	2025.01.01	2025.12.01	5,894.2	5,894.2
Нийт дүн				247,394.2	222,654.8

----oOo----